

Roll No.....

Total No. of Pages : 3

Total No. of Questions : 6

उत्तरमध्यमा द्वितीयखण्ड

विषय कोड : 814

दर्शनम्

चतुर्थ प्रश्नपत्रम्

समय : 3 घण्टे

पूर्णांक : 100

-
1. रिक्तस्थानानि पूरयत – 2×5=10
- (क) सच्चिदानन्द मवाङ्मनसगोचरम् ।
- (ख) आत्मानम् माश्रयेऽभीष्टसिद्धये ।
- (ग) अर्थतोऽप्यद्वयानन्दानतीत ।
- (घ) गुरुनाराध्य वेदान्तसारं यथामति ।
- (ङ) नामाधिकारि विषयसम्बन्धप्रयोजनानि ।
2. उचितं पदं योजयतु – 3×5=15
- (क) जीवन्मुक्तात् सम्बद्धः –
- (i) सचक्षुरचक्षुरिव सकर्णोऽकर्णइव
- (ii) समित्पाणि श्रोत्रियं ब्रह्मनिष्ठ
- (iii) विश्वमद्वैतं चतुर्थं मन्यते
- (iv) एषः सर्वे स्वरः

(ख) "सुषुप्तवज्जाग्रति योनपश्यति" स्वाभावयुक्तः कः

(i) प्राज्ञः

(ii) जीवन्मुक्त

(iii) ईश्वर

(iv) मुमुक्षुः

(ग) अधिकारिविषयसम्बद्ध प्रयोजनानि सम्बद्धोऽस्ति :

(i) विवर्त

(ii) बन्धः

(iii) अनुबन्धः

(iv) प्रबन्धः

(घ) सन्ध्यावन्दनादि कर्मः अस्ति :

(i) नित्यः

(ii) नैमित्तिकः

(iii) उपासना

(iv) प्रायश्चित्तः

(ङ) प्रायश्चित्तः कर्मः अस्ति—

(i) सन्ध्यावन्दनादि

(ii) जातेष्टय

(iii) चान्द्रायणव्रतं

(iv) शाण्डिल विद्यादि

3. सत्यमसत्यम् लिखत—

3×5=15

- (क) सूक्ष्मशरीरे द्वादश इन्द्रियाणि सन्ति ।
(ख) लिंगशरीरे सप्तदश अवयवाः सन्ति ।
(ग) सूक्ष्मशरीरस्य द्वितीयं नाम लिंगशरीरं अस्ति ।
(घ) अज्ञानादिसकलजडसमूहः वस्तुः अस्ति ।
(ङ) इच्छाशक्तिमानकरणस्वरूपः मनोमयकोशः ।

4. एकपदेन उत्तरं दातव्यम् —

3×5=15

- (क) स्वेदजः कः ?
(ख) मनुष्यः कः ?
(ग) पञ्चीकृतभूतोत्पन्नः कः ?
(घ) समष्टिव्यष्टयभिप्रायेण एकमनेकमिति कस्य सम्बद्धः ?
(ङ) रज्जोः विवर्तः सर्पः कः ?

5. युगमेलनं कुरुत —

3×5=15

(क) वेदान्तसार रचयिता	नृसिंह सरस्वती
(ख) वेदान्तसारः	रामतीर्थयति
(ग) वेदान्तसारे सुबोधिनी टीकाकारः	आपदेव
(घ) विद्वन्मनोरंजनी टीका	योगीन्द्र सदानन्दः
(ङ) बालबोधिनी टीका	अद्वैतवेदान्तस्य
प्रकरण ग्रन्थः

6. दीर्घोत्तरीया प्रश्नाः

10×3=30

- (क) अधिकारिवर्णनम् वेदान्तसारदिशा कुरुत ।
(ख) वेदान्तसारदिशा अनुपहितं तुरीयं चैतन्यं वर्णयत ।
(ग) विघ्नचतुष्टय निरूपणम् कुरुत ।